

ENGLISH-SANSKRIT DICTIONARY

A

A or (before vowels) AN : I. This article has no equiv. in Sanskrit and is expressed by the singular number alone : *there is a large silk-cotton tree on the banks of the Godavari* अस्ति गोदावरीतीरे विशालः शाल्मलीतरुः H. i. ; *there was a king named Cintamani* अभूद्राजा चिन्तामणिर्नाम Va. II. But कश्चित् (काचित्, किञ्चित्) should be added when special attention is directed to the object : *a (certain) Yaksha* कश्चिद् यक्षः, Me. I. 1. ; *A (certain) saint named Marichi* कश्चिन्मरीचिर्नाम महर्षिः, D. iii. III. When it means a species of, विशेषः, भेदः, etc. should be added : *Asoka is a tree* अशोको वृक्षविशेषः. IV. When used distributively, (a) expr. by avy. comp. with प्रति, or, by the repetition of the word in proper agreement with the verb : *give (me) 500 sovereign a day* प्रत्यहं सुवर्णपञ्चशतानि देहि, H. iii ; (b) the simple gen. may be used in connection with num. adverbs : *dinner twice a day* द्विरहो मोजनम्, V. In O. E. sometimes = on, in, for : q. v. : *the world runs awheel* *चक्रैर्जगद्भावति.

ABAFT : पश्चाद्भागे (with gen.) : *a. the mast* *गुणवृक्षस्य पश्चाद्भागे.

ABANDON : (1) त्यजति, परि-सं-, (त्यज्, c. 1.) ; (2) जहाति, वि-, अप-, (हा, c. 3.) ; (3) उज्झति, सम्-, प्र-, (उज्झ्, c. 6.) ; (4) उत्-सृजति, वि-, (सृज्, c. 6.).

ABANDONED : I. Lit. त्यक्तः (क्ता, क्त') : v. To abandon. II. Fig. : extremely wicked : q. v. (1) भ्रष्टः (ष्टा, ष्ट') ; (2) खण्डितवृत्तः (त्ता, त्त') (= of a character).

ABANDONMENT : (1) त्यागः ; (2) परित्यागः ; (3) उत्सर्गः ; Ph : a. of wordly connexions : सन्नगसः.

ABASE : (1) अभि-भवति (भू, c. 1.) ; (2) नमयति (c. of नम्) : v. To humble, to lower.

ABASEMENT : अभिमवः : v. Humiliation.

ABASH : (1) ह्येपयति (c. of ह्ये) ; (2) लज्जयति (c. of लज्ज्).

ABATE (v.t.) : I. To lessen, diminish : q. v. लघयति (nomi.). II. Leg. t. t., To put down : q.v.

ABATE (v i.) : (1) क्षीयते (Pass. of क्षि) ; (2) परि-हीयते. (Pass. of हा) ; (3) अप-क्षीयते (Pass. of क्षि) : v. To decrease.

ABATEMENT : I. Decrease, diminution : q.v. : हासः. II. Diminution of price : Ph. *I will make an a. of five per cent* *पञ्चकं शतं लघयामि. III. Leg. t. t. : v. Failure.

ABBESS : (1) विहारपालिनी ; (2) मठाध्यक्षा.

ABBEY : (1) विहारः ; (2) मठः.

ABBOT : (1) विहारपतिः ; (2) मठाध्यक्षः ; (3) मठाधीशः.

ABBREVIATE : सम्-क्षिपति (क्षिप् c. 6.) : v. To contract, shorten.

ABBREVIATION : (1) संक्षेपः ; (2) समासः ; (3) संग्रहः.

ABDICATE (v.i.) : *राज्यं स्वाधिकारं वा त्यजति, परि-त्यजति.

ABDICATE (v.t.) : त्यजति, परि-, (त्यज्, c. i.) : v. To resign.

ABDICATION : (1) त्यागः, परित्यागः (when the sense is clear) ; (2) राज्यत्यागः (= a. of a throne) ; (3) पदत्यागः (of an office).

ABDOMEN : (1) वस्तिः ; (2) उदरम् : v. Belly.

ABDUCT : हरति, अप-, (ह, c. 1.), Si. i. 51.

ABDUCTION : (1) हरणम् ; (2) अपहरणम्.

ABERRATION : (1) भ्रमः ; (2) विभ्रमः ; (3) उन्मार्श-गमनम्. Ph. *a. of mind* मतिभ्रमः, Sa. vi. : *a. of light* *तेजोभ्रान्तिः.

ABET : प्रोत्-साहयति (c. of सह्) : v. To aid, instigate, encourage.